

Anonimizuota versija

Vertimas

C-136/20 – 1

Byla C-136/20

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą

Gavimo data:

2020 m. kovo 12 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Zalaegerszegi Járásbíróság (Zalaegersego apylinkės teismas, Vengrija)

Sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2020 m. kovo 12 d.

Į bylą įstojusi šalis:

LU

<...>

SPRENDIMAS

Šis teismas **sustabdo** bylos, pradėtos prieš LU siekiant užtikrinti, kad būtų išieškota finansinė bauda ar įvykdyta kita finansinė pareiga, nagrinėjimą ir **pradedą prašymo priimti prejudicinį sprendimą pateikimo procedūrą**, teikdamas Europos Sąjungos Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

1. Ar Europos Sąjungos Tarybos pamatinio sprendimo 2005/214/TVR dėl abipusio pripažinimo principo taikymo finansinėms baudoms 5 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta teisės norma turi būti aiškinama taip, kad jeigu sprendimą priėmusi valstybė narė nurodo vieną iš toje nuostatoje išvardytų veikų, vykdančiosios valstybės narės institucija neturi jokios papildomos diskrecijos atsisakyti vykdyti [sprendimą skirti baudą] ir turi jį vykdyti?
2. Jeigu į pirmąjį klausimą būtų atsakyta neigiamai, ar vykdančiosios valstybės narės institucija gali teigti, kad sprendimą priėmusios valstybės narės sprendime nurodyta veika neatitinka sąrašė aprašytos veikos?

<...> [nacionalinės teisės procesinės nuostatos]

PAGRINDIMAS

Zalaegerszegi Járásbíróság (Zalaegersego apylinkės teismas, Vengrija) nagrinėja bylą, kuria siekiama užtikrinti Vengrijos pilietei LU skirtos finansinės baudos išieškojimą ar kitos finansinės pareigos vykdymą, remdamasis *Bezirkshauptmannschaft Weiz* (Veico rajono administracinė institucija, Austrija) <...> prašymu, 2020 m. sausio 27 d. šiam teismui pateiktu vykdant procedūrą, nustatytą pagal *az Európai Unió tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló 2012. évi CLXXX. törvény* (2012 m. Vengrijos įstatymas Nr. CLXXX dėl Europos Sąjungos valstybių narių bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose) IX/C skyrių.

1.

1.1. Bylos faktinės aplinkybės

Veico rajono administracinė institucija 2018 m. birželio 6 d. sprendimu skirti baudą <...>, kuris tapo galutinis 2019 m. sausio 1 d., Vengrijos pilietei LU skyrė 80 EUR finansinę baudą, nes LU, kaip transporto priemonės (valstybinis numeris <...>) valdytoja, per dvi savaites nuo tada, kai buvo paprašyta, nenurodė asmens, vairavusio arba pastačiusio minėtą transporto priemonę Gleisdorfo savivaldybės (Austrija) teritorijoje 2017 m. gruodžio 28 d. 14.21 val., vardo ir pavardės.

Siekdama, kad būtų išieškota skirta finansinė bauda, minėtos valstybės narės institucija perdavė kompetentingam teismui *Zalaegerszegi Járásbíróság* (Zalaegersego apylinkės teismas, Vengrija) galutinį sprendimą ir liudijimo pavyzdį, pateikiamą Tarybos pamatinio sprendimo 2005/214/TVR dėl abipusio pripažinimo principo taikymo finansinėms baudoms (toliau – pamatinis sprendimas) priede.

1.2. Reikšmingos Sąjungos teisės nuostatos

2005 m. vasario 24 d. Tarybos pamatinis sprendimas 2005/214/TVR dėl abipusio pripažinimo principo taikymo finansinėms baudoms

„Europos Sąjungos Taryba,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 31 straipsnio a punktą ir 34 straipsnio 2 dalies b punktą,

atsižvelgdama į Jungtinės Karalystės, Prancūzijos Respublikos ir Švedijos Karalystės iniciatyvą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę,

kadangi:

[Aiškinamoji dalis]

<...>

(2) Abipusio pripažinimo principas turėtų būti taikomas teisminių arba administracinių institucijų skiriamoms finansinėms baudoms, siekiant palengvinti sprendimų dėl tokių baudų vykdymą valstybėje narėje, kuri nėra valstybė, kurioje baudos yra paskirtos.

<...>

(4) Šis pamatinis sprendimas taip pat turėtų būti taikomas finansinėms baudoms, paskirtoms už kelių eismo taisyklių pažeidimus.

(5) Šiame pamatiniame sprendime gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, pripažintų Sutarties 6 straipsnyje ir išdėstytų Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje <...>.

<...>

1 straipsnis

Sąvokų apibrėžimai

Šiame pamatiniame sprendime:

- a) „sprendimas“ – tai galutinis sprendimas, kuriuo reikalaujama, kad fizinis arba juridinis asmuo sumokėtų finansinę baudą tais atvejais, kai sprendimą priėmė:
 - i) sprendimą priėmusios valstybės teismas už baudžiamąjį nusižengimą pagal sprendimą priėmusios valstybės teisę;
 - ii) sprendimą priėmusios valstybės institucija, išskyrus teismą, už baudžiamąjį nusižengimą pagal sprendimą priėmusios valstybės teisę, jeigu konkrečiam asmeniui buvo sudaryta galimybė išnagrinėti jo bylą teisme, turinčiame jurisdikciją visų pirma baudžiamosiose bylose;
 - iii) sprendimą priėmusios valstybės institucija, išskyrus teismą, už teisės normas pažeidžiančias veikas, už kurias baudžiama pagal sprendimą priėmusios valstybės nacionalinę teisę, jeigu konkrečiam asmeniui buvo sudaryta galimybė išnagrinėti jo bylą teisme, turinčiame jurisdikciją visų pirma baudžiamosiose bylose;
 - iv) teismas, turintis jurisdikciją visų pirma baudžiamosiose bylose, kai sprendimas buvo priimtas dėl iii papunktyje nurodyto sprendimo;

- b) „finansinė bauda“ – tai prievolė sumokėti:
- i) sprendime nustatytą pinigų sumą, priėmus apkaltinamąjį nuosprendį už nusikaltimą [nusikalstamą veiką];

<...>

- c) „sprendimą priėmusi valstybė“ – tai valstybė narė, kurioje buvo priimtas šiame pamatiniame sprendime apibrėžtas sprendimas;
- d) „sprendimą vykdančioji valstybė“ – tai valstybė narė, kuriai buvo perduotas sprendimas, siekiant jį vykdyti.

<...>

5 straipsnis

Taikymo sritis

1. Pagal šio pamatinio sprendimo sąlygas ir netikrinant veikos dvigubo baudžiamumo, sprendimai pripažįstami ir vykdomi už šiuos nusikaltimus, jeigu už juos baudžiama sprendimą priėmusioje valstybėje ir kaip jie yra apibrėžti sprendimą priėmusios valstybės teisės [pripažįstami ir vykdomi sprendimai, priimti dėl šių nusikalstamų veikų, jeigu už jas baudžiama sprendimą priėmusioje valstybėje, pagal sprendimą priėmusios valstybės teisėje pateiktą jų apibrėžtį]:

<...>

– elgesys, pažeidžiantis kelių eismo taisykles, įskaitant taisyklių dėl vairavimo ir poilsio laiko bei taisyklių dėl pavojingų krovinių [vežimo] pažeidimus,

<...>

7 straipsnis

Pagrindas nepripažinti ir nevykdyti sprendimo

1. Sprendimą vykdančiosios valstybės kompetentingos institucijos gali atsisakyti pripažinti ir vykdyti sprendimą, jeigu 4 straipsnyje numatytas liudijimas nebuvo pateiktas, yra neišsamus ar akivaizdžiai neatitinka sprendimo.

<...>

3. 1 dalyje ir 2 dalies c ir g punktuose nurodytais atvejais, prieš nusprendama visiškai ar iš dalies nepripažinti ir nevykdyti sprendimo, sprendimą vykdančiosios valstybės kompetentinga institucija bet kuriuo tinkamu būdu konsultuojasi su sprendimą priėmusios valstybės kompetentinga institucija ir prireikus prašo jos nedelsiant pateikti visą būtiną informaciją.

<...>“

1.3. Taikytina nacionalinė teisė ir teismų praktika

Az Európai Unió tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló 2012. évi CLXXX. törvény (2012 m. Įstatymas Nr. CLXXX dėl Europos Sąjungos valstybių narių bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose)

109 straipsnis

„1. Jeigu šiame įstatyme nenurodyta kitaip, kitose valstybėse narėse priimtų sprendimų baudžiamosiose bylose pasekmės yra tokios pačios kaip Vengrijos teismų sprendimų; baudžiamosiose bylose, pradėtosie priėmus sprendimą kitoje valstybėje narėje, bylą nagrinėjantis teismas, prokuratūra ir už tyrimą atsakinga institucija atsižvelgia į tuos sprendimus.

<...>“

112 straipsnis

„Teisminė pagalba užtikrinant vykdymą – tai:

<...>

c) teisminė pagalba siekiant užtikrinti finansinių baudų išieškojimą ar kitų finansinių pareigų vykdymą <...>

<...>“

113 straipsnis

„Atitinkama sankcija ar priemonė įgyvendinama, jei reikia, atsižvelgiant į kitoje valstybėje narėje priimtą sprendimą.“

140/A straipsnis

„<...>

3. 12 priede nurodytų baudžiamųjų nusižengimų atveju teismas negali atsisakyti išieškoti kitos valstybės narės skirtos finansinės baudos motyvuodamas tuo, kad į tos valstybės priimtą sprendimą skirti baudą negalima atsižvelgti, nes neįvykdyta dvigubo baudžiamumo sąlyga.

4. 3 dalyje įtvirtinta nuostata *mutatis mutandis* taip pat taikoma tuo atveju, kai kitos valstybės narės institucija prašo išieškoti finansinę baudą, toje valstybėje skirtą dėl veikos, kuri joje laikoma administraciniu nusižengimu.

<...>“

[Ankstesnis 148 straipsnis]

„<...>

4. Teismas savo sprendime nustato išieškotiną sumą; už įpareigojimą sumokėti šią sumą ir jos surinkimą yra atsakingas teismo finansų skyrius, veikiantis atitinkamame *törvényszék* (bendrasis teismas).

<...>“

1.4. Dėl poreikio išaiškinti Sąjungos teisę nagrinėjamoje byloje

Teismas kitos valstybės narės institucijos skirtą finansinę baudą išieško tuo atveju, jei ši bauda skirta už padarytą baudžiamąjį nusižengimą (pagal sprendimą priėmusios valstybės narės teisę ar pagal Vengrijos teisę) arba jei veika, už kurią skirta sankcija kitoje valstybėje narėje, nėra nei baudžiamasis, nei administracinis nusižengimas pagal Vengrijos teisę.

Europos Parlamentas, Europos Sąjungos Taryba ir Europos Komisija daugelyje teisės aktų yra pabrėžę kelių eismo saugumo svarbą ir suinteresuotumą skatinti sankcijų už kelių eismo taisyklių pažeidimus veiksmingumą. Šiuose teisės aktuose taip pat pažymima, kad už tam tikrus kelių eismo taisyklių pažeidimus taikomos finansinės baudos dažnai nėra išieškomos, jei tie pažeidimai padaromi naudojantis transporto priemone, registruota kitoje valstybėje narėje nei pažeidimo vietos valstybė narė.

Byloje C-671/18 Europos Sąjungos Teisingumo Teismas pripažino, kad vykdančiosios valstybės narės kompetentinga institucija negali atsisakyti pripažinti ir vykdyti sprendimą, kuriuo skirta finansinė bauda už kelių eismo taisyklių pažeidimus, jei tokia bauda skirta asmeniui, kurio vardu įregistruota atitinkama transporto priemonė, remdamasi sprendimą priėmusios valstybės narės nacionalinės teisės akte numatyta atsakomybės prezumpcija, jeigu ši prezumpcija gali būti paneigta. Byloje C-60/12 Teisingumo Teismas taip pat pažymėjo, kad vadovaujantis pamatinio sprendimo 5 straipsnio 1 dalimi į jo taikymo sritį patenka pažeidimai, susiję su elgesiu, kuriuo pažeidžiamos kelių eismo taisyklės.

Objektyviosios atsakomybės, taikomos taip pat ir pagal Vengrijos teisę, tikslas yra užtikrinti, kad sankcija už pažeidimus neliktų nepaskirta vien dėl to, kad nežinoma, kas iš tikrųjų padarė pažeidimą. Taikant šią atsakomybės formą transporto priemonės valdytojas turi galimybę pasirinkti: nurodyti tikro vairuotojo vardą ir pavardę arba gauti sankciją (jo atveju – ribotą), taikomą už kelių eismo taisyklių pažeidimą.

Vis dėlto pirma pateiktose nuostatose aiškiai nurodomas elgesys, kuriuo pažeidžiamos kelių eismo taisyklės; net transporto priemonės valdytojas, kuriam sankcija skiriama remiantis objektyviaja atsakomybe, taip pat (atitinkamai) yra baudžiamas už kelių eismo taisyklių pažeidimą.

Pagal šioje byloje nagrinėjamą prašymą kitos valstybės narės institucija skyrė finansinę baudą, nes transporto priemonės valdytojas nenurodė, kas vairavo transporto priemonę tuo metu, kai buvo padarytas pažeidimas, nors institucija to reikalavo. Šiuo atveju bauda iš tikrųjų skirta remiantis tuo, kad neįvykdytas institucijos reikalavimas. Kyla abejonių, ar toks neįvykdymas yra elgesys, kuriuo pažeidžiamos kelių eismo taisyklės, įskaitant taisyklių dėl vairavimo ir poilsio laiko bei taisyklių dėl pavojingų krovinių vežimo pažeidimus, ar elgesys, apimantis daug platesnius nei į šią kategoriją patenkančius aspektus, ir nagrinėjant bylą galima padaryti išvadą, kad nurodytas elgesys neatitinka minimo pamatiniame sprendime.

Nacionalinis teismas mano, kad nagrinėjamoje byloje elgesys, dėl kurio kitos valstybės narės sprendimu skirta bauda, reiškia ne tai, jog pažeistos kelių eismo taisyklės, įskaitant taisyklių dėl vairavimo ir poilsio laiko bei taisyklių dėl pavojingų krovinių vežimo pažeidimus, o tik tai, kad neįvykdytas institucijos reikalavimas. Taigi jo negalima laikyti elgesiu, dėl kurio netikrinamas dvigubas baudžiamumas, todėl nacionalinis teismas mano, kad tokiu elgesiu laikant elgesį, už kurį kitos valstybės narės sprendimu skirta bauda, būtų pernelyg plačiai aiškinama Sąjungos teisė, o tai neatitinka pamatinio sprendimo pirminio tikslo.

Pagal SESV 267 straipsnį Europos Sąjungos Teisingumo Teismas turi jurisdikciją priimti prejudicinį sprendimą dėl Sutarčių aiškinimo. Tokiam klausimui iškilus valstybės narės teisme, tas teismas, manydamas, kad sprendimui priimti reikia nutarimo šiuo klausimu, gali prašyti Teismą priimti dėl jo prejudicinį sprendimą.

<...>

<...> [nacionalinės teisės procesinės nuostatos]

Zalaegersegas, 2020 m. kovo 12 d.

<...> [parašas, sprendimas, kuris tapo galutinis, data ir parašas]